

Deren Özcan,
Deniz Seçkin

Hint Kınası ile Yapılan Geçici Dövmeye Bağlı Gelişen Bir Lokalize Hipertrikoz Olgusu

A Case of Localized Hypertrichosis Due to Temporary Henna Tattoo

Özet

Son yıllarda Hint kınası ile yapılan geçici dövmeler çocuklar ve adolesanlar arasında çok popüler olmuştur. Ancak, doğal kınanın uygulama süresini kısaltmak ve oluşacak rengin koyuluğunu arttırmak amacıyla kullanılan para-fenilendiamin gibi katkı maddeleri bu dövmelere bağlı oluşan komplikasyonların riskini artırmıştır. En sık görülen komplikasyonlar; alerjik kontakt dermatit, hipertrofik skar, keloid oluşumu, hiperpigmentasyon ve hipopigmentasyondur. Burada Hint kınası ile yapılan geçici dövme sonrası lokalize hipertrikoz gelişen 13 yaşında bir kız çocuğu sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Hint kınası, geçici dövme, lokalize hipertrikoz, alerjik kontakt dermatit, para-fenilendiamin, komplikasyon

Abstract

Temporary henna tattoos have become very popular among children and teenagers in recent years. However, the use of additives to shorten the application time and darken the color of commercial henna, such as para-phenylenediamine, has led to an increased risk of complications due to those tattoos. The most commonly seen complications are allergic contact dermatitis, hypertrophic scarring, keloid formation, hyperpigmentation, and hypopigmentation. Herein; a 13-year-old girl who developed localized hypertrichosis after a temporary henna tattoo application was presented.

Key words: Henna, temporary tattoo, localized hypertrichosis, allergic contact dermatitis, para-phenylenediamine, complication

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıkları Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

Yazışma Adresi/ Correspondence:

Deren Özcan,
Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Deri ve Zührevi Hastalıkları
Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye
Tel.: +90 312 212 29 12
E-posta: derenozc@yaho.com.tr
Geliş Tarihi/Submitted: 04.05.2013
Kabul Tarihi/Accepted: 04.05.2013

13-16 Nisan 2011 tarihlerinde
Kuşadası Aydın'da düzenlenen
25. Ulusal Pediatrik Dermatoloji
Günleri'nde poster bildirisi olarak
sunulmuştur.

@Telif Hakkı 2014 Türk Dermatoloji
Derneği Makale metnine www.
turkdermatolojidergisi.com web
sayfasından ulaşılabilir.

@Copyright 2014 by Turkish Society
of Dermatology - Available on-line
at www.turkdermatolojidergisi.com

Giriş

Son yıllarda Hint kınası ile yapılan geçici dövmeler özellikle çocuklar ve adolesanlar arasında çok popüler olmuştur (1,2). Doğal kınanın uygulandıktan sonra deriden emilmesi saatler sürer ve sonrasında kahverengi-turuncu bir renk oluşur (2,3). Bu nedenle kurumasını hızlandırarak uygulama süresini kısaltmak ve daha koyu bir renk oluşmasını sağlamak amacıyla doğal Hint kınasına başta para-fenilendiamin olmak üzere pek çok katkı maddesi eklenmektedir (1,2,4). Ancak bu katkı maddeleri dövme sonrası gelişen komplikasyonların riskini arttırmaktadır (1-4). Lokalize veya jeneralize alerjik kontakt dermatit, hipertrofik skar, keloid, hiperpigmentasyon ve hipopigmentasyon en sık komplikasyonlardır (1,4). Nadiren ürtiker, anjiödem veya anafaksi de gelişebilir (1,5). Hint kınası ile yapılan geçici dövme sonrası oluşan lokalize

hipertrikoz ise literatürde çok nadiren bildirilmiştir (2,4,6,7).

Olgu

On üç yaşındaki kız çocuğu, sol omuz arkasında, asemptomatik, bölgesel kıllanma şikayeti ile başvurdu. Hasta, üç hafta önce tatildeyken bir sokak satıcısı tarafından bu bölgeye hint kınası ile geçici dövme yapıldığını, sonrasında herhangi bir kızarıklık veya kaşıntı oluşmadığını, 5-6 gün sonra dövmenin kendiliğinden geçtiğini, ancak aynı alanda kıllanma fark ettiğini belirtti. Dermatolojik muayenede, sol skapulanın süpero-lateralinde 3cmx7cm'lik bir alanda lokalize hipertrikoz (Resim 1) izlendi. Lokalize hipertrikozun hint kınasına bağlı olduğu düşünüldükten sonra klinik izlem önerildi. Hastanın iki ay sonraki kontrolünde kılların skar, hiper- veya hipopigmentasyon bırakmadan tamamen döküldüğü gözlemlendi.

Tartışma

Hint kınası, 9000 yıldır, 60'tan fazla ülkede, dini, geleneksel ve kozmetik nedenlerle deriye uygulanmaktadır (1,6,8). Doğal kınaya bağlı olarak çok nadiren alerjik kontakt dermatit gelişse de genellikle yan etki görülmez (1). Ancak geçici dövme yapmak için doğal Hint kınasına para-fenilendiamin, hazır kahve, kömür, sirke, limon yağı, zeytinyağı ve karanfil gibi çok çeşitli maddeler eklenmektedir (1,2). Özellikle sokak satıcıları tarafından uygulanan dövmelemlerin çoğu zaman formülleri bilinmemektedir (2,4). Dolayısıyla Hint kınasına katılan katkı maddeleri yüzünden 1990'lı yıllardan itibaren dövme sonrası oluşan reaksiyonların sıklığı da artmaya başlamıştır (8).

Bizim hastamızda dövme yapılan alanda hipertrikozun ortaya çıkması, bu etkinin doğal Hint kınasının içindeki katkı maddelerine bağlı olabileceğini düşündürmüştür. Hint kınası ile yapılan geçici dövmeyle ilgili oluşan lokalize hipertrikoz şu ana kadar 6 kişide bildirilmiştir (2,4,6,7). Daha önceki olgularda da hipertrikoz, hastamıza benzer şekilde asemptomatik olup, dövme yapıldıktan 5-15 gün gibi kısa bir süre sonra, dövme geçmek üzereyken oluşmuş ve 3-4 ay içinde kendiliğinden gerilemiştir. Bir olguda hipertrikozdan önce kontakt dermatit gelişmiştir (4). Ancak hipertrikoz ile kontakt dermatit arasında nasıl bir ilişki olduğu belirlenememiştir. Diğer bir olgudan

Resim 1. Sol skapulanın süpero-lateralinde 3x7 cm'lik bir alandaki lokalize hipertrikoz

deri biyopsisi alınmış, vellüs kıl folliküllerinde artış ve hafif periferel fibrozis tespit edilmiştir (6).

Hint kınası ile yapılan geçici dövme sonrası oluşan komplikasyonların bir çoğundan deri ve solunum sisteminde güçlü bir duyarlandırıcı etkiye sahip olan para-fenilendiaminin sorumlu olduğu düşünülmektedir (1). Bu komplikasyonlar çoğunlukla tip 4 aşırı duyarlılık reaksiyonuna bağlı olup alerjik kontakt dermatit, likenoid reaksiyonlar ve daha nadiren eritema multiforme şeklinde ortaya çıkar (1,3,9). Ürtiker ve anjiyoödem tip 1 aşırı duyarlılık reaksiyonu nedeniyle oluşur (1). Hiper- veya hipopigmentasyonun uzamış bir post-inflamatuvar yanıt olduğu düşünülmüştür (1,4). Hint kınasına bağlı dövmenin yapıldığı bölgeye lokalize olan hipertrikozun sebebi ise bilinmemektedir. Kullanılan katkı maddelerinden birinin veya birkaçının kıllanmayı indükleyebileceği öne sürülmüşse de bunu kanıtlayacak bir delil bulmak güçtür (4). Yama testi, patogeneizde olası bir tip 4 aşırı duyarlılık reaksiyonunun rol oynadığını belirlemek için yapılabilir. Ayrıca, hipertrikozun, kılların kına ile boyanmaları nedeni ile görünebilirliğinin artmasına bağlı olup olmadığını anlamak için dermatoskopik inceleme yardımcı olabilir. Bununla birlikte, Hint kınası ile yapılan geçici dövmelemler çoğunlukla tatil sırasında ve sokak satıcıları tarafından uygulandığı için bunların içeriklerini belirlemek, hipertrikozu neden olabilecek potansiyel ajanı ve mekanizmayı tespit etmek zordur (2,4).

Sonuç

Hint kınası ile yapılan geçici dövme sonrası çok nadiren lokalize hipertrikoz gelişebilir. Ancak, bu hipertrikoz kalıcı değildir ve 2-4 ay içinde kıllar kendiliğinden dökülür.

Bu olası komplikasyonun bilinmesi ile gereksiz laboratuvar incelemeleri ve tedavi önlenabilir.

Kaynaklar

1. Kazandjieva J, Grozdev I, Tsankov N. Temporary henna tattoos. Clin Dermatol 2007;25:383-7.
2. Durmazlar SP, Tatlican S, Eskioglu F. Localized hypertrichosis due to temporary henna tattoos: report of three cases. J Dermatolog Treat 2009;20:371-3.
3. Schultz E, Mahler V. Prolonged lichenoid reaction and cross-sensitivity to para-substituted amino-compounds due to temporary henna tattoo. Int J Dermatol 2002;41:301-3.
4. Kluger N, Garat H. Transient localized hypertrichosis on a temporary henna tattoo. Contact dermatitis 2010;62:188-9.
5. Kluger N, Raison-Peyron N, Guillot B. Temporary henna tattoos: Sometimes serious side effects. Presse Med 2008;37:1138-42.
6. del Boz J, Martín T, Samaniego E, et al. Temporary localized hypertrichosis after henna pseudotattoo. Pediatr Dermatol 2008;25:274-5.
7. Durmazlar SP, Tatlican S, Eskioglu F. Black henna tattoo resulting in localized hypertrichosis: one more case: letter to the editor. Türkiye Klinikleri J Med Sci 2009;29:573-4.
8. Wolf R, Wolf D, Matz H, et al. Cutaneous reactions to temporary tattoos. Dermatol Online J 2003;9:3.
9. Jappe U, Hausen BM, Petzoldt D. Erythema-multiforme-like eruption and depigmentation following allergic contact dermatitis from a paint-on henna tattoo, due to para-phenylenediamine contact hypersensitivity. Contact Dermatitis 2001;45:249-50.